

Utbildningsinspektion i Ekbackeskolan gymnasieskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Ekbackeskolan den 3–4 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Osby kommun och Ekbackeskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Ekbackeskolan intervjuades rektorn, biträdande rektorer, projektledare, lärare, elever och elevvårdsteamet. Inspektörerna besökte lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan/verksamheten	Antal elever
Gymnasieskola	276

Eckbackeskolan är belägen i centrala Osby. Skolan består av två byggnader, nya och gamla Eckbackeskolan. Skolan omfattar gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

Utbildningen i gymnasieskolan omfattar sex nationella program samt det individuella programmet:

barn- och fritidsprogrammet (BF), 61 elever, nationell inriktning pedagogisk och social verksamhet samt lokal inriktning friskvård;
handelsprogrammet (HP), 14 elever;
individuella programmet (IV), 30 elever;
industriprogrammet (IP), 11 elever;
naturvetenskapsprogrammet (NV), 38 elever, nationella inriktningarna naturvetenskap samt matematik och datavetenskap;
samhällsvetenskapsprogrammet (SP), 69 elever, nationella inriktningarna ekonomi och samhällsvetenskap samt lokal inriktning rese- och turism;
teknikprogrammet (TE), 53 elever, nationella inriktningarna design, it/media samt lokal inriktning praktisk profil.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Eckbackeskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Det stora flertalet elever trivs och känner sig trygga i sin skola. Vid de enstaka inslag av mobbning eller andra former av kränkande behandling som kan förekomma, agerar skolan direkt och resolut. Skolan bör dock på ett mer systematiskt sätt göra eleverna förtroga med demokratiska arbetsformer.

De kursrelaterade kunskapsresultaten i Eckbackeskolan ligger totalt sett över riksgenomsnittet. Verksamhetens pedagogiska arbete är generellt av god kvalitet. Studiemiljön är god, undervisningen varierad och allsidig och det råder ett ömsesidigt respektfullt förhållande såväl eleverna emellan som mellan elever och lärare. Lärarna är engagerade och har goda möjligheter att individanpassa undervisningen samt att erbjuda stöd. Dock finns det behov av förbättringsinsatser framför allt inom områdena elevinflytande och kvalitetssäkring av likvärdig bedömning och betygssättning.

Verksamhetens förutsättningar för att nå målen i huvudsak är goda.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Alla klasser har inte klassråd (4 kap. 3–4 §§ gymnasieförordningen).
- Skolkonferens finns inte (4 kap. 5–8 §§ gymnasieförordningen).
- Modersmålsundervisning erbjuds inte eleverna (5 kap. 7 och 10 §§ gymnasieförordningen).
- Skolbibliotek saknas (5 § bibliotekslagen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Verksamheten bör utveckla rutiner så att alla elever systematiskt tränas dels i att ha inflytande och ta ansvar i undervisningen i alla ämnen, dels i demokratiska former i t.ex. klassråd och skolkonferens.
- Förutsättningar för lärarna att samverka med varandra för att skapa helhet i elevernas studier och låta programmålen vara styrande i de olika kärnämnen, bör ges.
- Skolan bör utveckla ett gemensamt system för att kvalitetssäkra att bedömning och betygssättning är likvärdig och rättvis. Kursmål och betygskriterier bör tydliggöras för eleverna och hållas aktuella för eleverna under hela kursen.
- Kvalitetsredovisningen bör innehålla kunskapsresultat även för det individuella programmet.
- Skolan bör undersöka om det finns elever som är i behov av stöd i form av studiehandledning på modersmålet, samt erbjuda sådant stöd om det visar sig att behov föreligger.
- Skolan bör följa upp och försäkra sig om att alla elever får den garanterade undervisningstiden.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Kunskapsresultaten i Ekbäckeskolan avseende kursrelaterade kunskaper ligger totalt sett högre än riksgenomsnittet för motsvarande program. Av de elever som avslutade gymnasieskolan våren 2005, gick 84,2 procent ut med slutbetyg – motsvarande siffra i riket är 76 procent. Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg var våren 2005 15,4 (14,1 i riket) och andelen elever med grundläggande behörighet var 97,2 procent (88,9 procent i riket).

En genomgång av de resultat på nationella prov som presenteras i kvalitetsredovisningen visar på en god överensstämmelse mellan provresultat och satta kursbetyg.

Läsåret 2005-2006 var 30 elever inskrivna på det individuella programmet. Av dessa gick två elever sitt fjärde år, tre elever sitt tredje år och elva elever sitt andra år på IV-programmet. Cirka hälften av eleverna går efter ett år på IV-programmet över till ett nationellt program eller får de arbete.

Normer och värden

De enkätundersökningar som Ekbäckeskolan gjort visar att eleverna känner sig trygga och trivs på sin skola. Vid intervjuer under inspektionsbesöket bekräftas detta. Såväl elever som personal uppger att skolan i stort präglas av ett respektfullt bemötande människor emellan. Dock förekommer någon gång mobbning eller kränkande språkbruk, vilket skolan omgående sätter in åtgärder för att stävja. Skolverket vill framhålla att lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever har ytterligare skärpt kraven om att ingen elev i skolan får bli diskriminerad eller utsatt för kränkningar.

Den resultatuppföljning som Ekbäckeskolan gör avseende skolans arbete med värdegrunden och läroplansmålen, visar att elevernas möjlighet till inflytande över sina studier varierar från ämne till ämne (se Bedömning av genomförandet, Normer och värden) och att elevernas inflytande i de ämnen de har inflytande i, blir större ju högre upp i årskurserna de kommer. Inspektörerna bedömer att värdegrundsarbetet är godtagbart men att skolan bör arbeta vidare med elevernas möjlighet till inflytande över sin studiesituation.

Sammanfattning

De kursrelaterade kunskapsresultaten ligger totalt sett över riksgenomsnittet. Skolan bör arbeta vidare med elevernas möjlighet till inflytande över sin studiesituation. Flertalet elever trivs och känner sig trygga, men det förekommer enstaka mobbning eller andra kränkande beteenden, som skolan dock resolut tar tag i.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Av såväl elevintervjuer vid inspektionstillfället som skolans senast genomförda enkät, framgår det att eleverna i Ekbäckeskolan trivs väl och i huvudsak känner sig trygga på sin skola. Det förekommer dock någon gång mobbning eller kränkande språkbruk, vilket skolan omgående sätter in åtgärder för att stävja. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud (SFS 2006:67) mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Kommunen är skyldig att bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. Ekbäckeskolan har ett handlingsprogram mot mobbning men hade vid inspektionsbesöket ännu inte upprättat någon likabehandlingsplan, vilket inspektörerna bedömer att skolan skall göra.

Enligt läroplanen för de frivilliga skolformerna skall de demokratiska principerna att kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar omfatta alla elever. Elevernas ansvar för att planera och genomföra sina studier samt deras inflytande på såväl innehåll som former skall vara viktiga principer i utbildningen. Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer. Elevernas möjlighet till delaktighet i och inflytande på undervisningen varierar mellan olika ämnen. I vissa ämnen är delaktigheten och inflytandet stort medan eleverna i andra ämnen inte kan påverka undervisningen nämnvärt. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla rutiner så att alla elever systematiskt tränas i att ha inflytande och ta ansvar i undervisningen i alla ämnen.

Vid varje gymnasieskola skall det finnas en skolkonferens. Skolkonferensen är ett organ för att behandla vissa frågor som är av stor betydelse för eleverna samt för informationsutbyte, samråd och gemensamma diskussioner mellan rektor, personal och elever. Rektor eller den ledamot som rektor utser är ordförande för skolkonferensen. Skolkonferensen består i övrigt dels av företrädare för lärare och annan skolpersonal, dels av företrädare för eleverna. De båda grupperna skall ha lika många representanter. Den skolkonferens som finns på Ekbackeskolan sammanträdde inte under föregående läsår och hade vid inspektionstillfället ännu inte haft något möte innevarande läsår. Det framgick vid inspektionsbesöket inte vilka elever eller hur många elever som är ledamöter av skolkonferensen. För flertalet intervjuade elever var skolkonferens ett okänt begrepp. Inspektörerna bedömer att skolan i praktiken inte har någon skolkonferens i enlighet med gymnasieförordningen.

För varje klass i gymnasieskolan skall det finnas ett klassråd. Klassrådet består av samtliga elever i klassen och deras klassföreståndare eller motsvarande. Klassråd genomförs i Ekbackeskolan i varierande grad och med varierad kvalitet. Vid intervjuer framkommer det att lärarna har svårt att hitta tider för när klassråd kan äga rum samt att en del mentorer aldrig har undervisning då hela klassen är samlad. Detta har fått till följd att klassråd inte sker i alla klasser. Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa förutsättningar för att klassråd kan hållas i alla klasser.

Verksamheten är från och med läsåret 2005-2006 organiserad utifrån ett s.k. blockläsningssystem (se vidare nedan) vilket bland annat enligt utvärdering har inneburit att elever upplever sig vara mindre stressade.

Undervisningens organisation

Ovan nämnda blockläsningssystem innebär att undervisningen organiseras så att ämnen och kurser läses i block om tretimmarsspass och att en dag varje vecka är undervisningsfri. Denna dag får eleverna individuellt välja var och hur de vill arbeta. Lärare finns tillgängliga två timmar under eftermiddagstid, då eleverna kan få hjälp och stöd, och skolan är öppen för eleverna hela dagen. Lsåret indelas i fem perioder då cirka fem kurser/block läses per period. Vid intervjuer under inspektionsbesöket framkom det att den undervisningsfria dagen utnyttjas väl av flertalet elever men att det också finns enstaka elever som inte tar tillvara dagen för skolarbete och därigenom riskerar att inte hinna med alla moment i kurserna. I många klasser läggs pauser på upp till 30 minuter in i tretimmarblocket, vilket kan innebära att den garanterade undervisningstiden som skollagen föreskriver inte uppnås. Skolan gör ingen uppföljning av hur många undervisningstimmar eleverna får (se vidare Bedömning av förutsättningarna för utbildningen).

Flertalet intervjuade lärare och elever uppger sig vara nöjda med blockläsning. Lärare som undervisar i moderna språk och i matematik uppgav dock att blockläsning inte alltid lämpar sig i dessa ämnen. Kontinuiteten i moderna språk kan gå förlorad, enligt språklärarna, och enligt matematiklärarna orkar många elever med svårigheter i matematik inte med så långa arbetspass. Enligt rektorn pågår ett arbete med att utveckla blockläsningssystemet. Inspektörerna förutsätter att skolan tar tillvara elevers och lärares synpunkter i den fortsatta utvecklingen av blockläsningen.

Vid lektonsbesök såg inspektörerna flera exempel på varierad och allsidig undervisning med många elevaktiva arbetssätt och en god studiemiljö. Möjligheterna till variation i undervisningen och elevaktiva arbetssätten har ökat genom blockläsningen, enligt intervjuade lärare. Eleverna är tack vare blockläsningssystemet mindre stressade. Undervisningsgrupperna är relativt små, flertalet med högst 15 elever per grupp.

Något gemensamt system för samverkan mellan lärare i olika ämnen finns inte på skolan. I en del ämnen samverkar lärarna i stor utsträckning med varandra medan det i andra ämnen inte förekommer någon samverkan. Även programmålsinfärgningen varierar och är avhängig av undervisande lärare. Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa förutsättningar för lärarna att samverka med varandra för att skapa helhet i elevernas studier samt tillse att programmålen blir styrande inom ämnena.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Alla elever har utvecklingssamtal tillsammans med sin mentor varje termin, då samtalet utgår ifrån elevens individuella studieplan.

Efter avslutad kurs görs i de flesta ämnen en utvärdering i klassen och eleverna erbjuds ett betygssamtal. Gemensamma riktlinjer för kursutvärdering finns inte. Eleverna får inför en ny kurs information om kursmål och betygskriterier. Det framkom emellertid vid intervjuer med elever att de inte alltid är insatta i vad kursmålen och betygskriterierna innebär. Det är heller inte alltid så att lärarna under kursens gång återkopplar till kursmål och betygskriterier. Inspektörerna bedömer att skolan bör tillse att kursmål och betygskriterier blir tydliga för eleverna och hålls aktuella under hela kursen.

Stöd och individanpassning

De i huvudsak små undervisningsgrupperna och blockläsningssystemet har underlättat att undervisningen kan individanpassas och att elever i behov av stöd i stor utsträckning kan få detta inom ramen för undervisningen i alla ämnen. Vid den undervisningsfria dagen varje vecka erbjuds eleverna både individbaserat och gruppbaserat stöd. Skolan erbjuder även stödundervisning i så kallad mattestuga och svensktuga. Något stöd i form av studiehandledning på modersmålet erbjuds inte eleverna i Ekbäckeskolan och det görs inga bedömningar av behovet av detta. Inspektörerna bedömer att skolan har goda möjligheter att erbjuda stöd åt elever som är i behov av sådant men att eleverna även skall erbjudas studiehandledning på modersmålet.

Inom det individuella programmet anpassas undervisningen till varje elevs individuella behov. Alla elever har för varje vecka sin egen planering, som upprättas tillsammans med elevens mentor. I ämnena svenska, engelska, matematik och samhällskunskap får eleverna kontinuerligt en nulägesrapport av

sina lärare. Skolans specialpedagog har 50 procent av sin tjänst förlagd till det individuella programmet.

Åtgärdsprogram upprättas av mentorerna för de elever som behöver särskilda stödåtgärder.

Kvalitetsarbete

Kvalitetsredovisningen för Ekbackeskolan upprättas av rektorn och används som underlag för skolans utvecklingsarbete. Kvalitetsredovisningen följer i huvudsak förordningens krav avseende att den skall innehålla förutsättningarna för utbildningen, skolans arbete och resultat utifrån de nationella målen, samt en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Den anger resultat för de ämnen där nationella prov genomförs men saknar sammanställning för övriga ämnen. Några resultat för eleverna på det individuella programmet finns inte angivna i kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör innehålla uppgifter om resultat även för det individuella programmet.

Ekbackeskolan har inget gemensamt system för att kvalitetssäkra att bedömning och betygssättning är likvärdig och rättvis. Lärarna inom några ämnesarbetslag har tillsammans utvecklat rutiner för att säkra betygens likvärdighet, där även ett nätverk med andra skolor har upprättats. I andra ämnen förs diskussioner kring betygssättning endast sporadiskt och på lärares egna initiativ. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla ett gemensamt system för att kvalitetssäkra att bedömning och betygssättning är likvärdig och rättvis.

Skolledning

Ekbackeskolan leds av en områdeschef med ansvar för kommunens båda gymnasieskolor, Ekbackeskolan och Naturbruksgymnasiet, och för vuxenutbildningen i Osby kommun. Områdeschefen är också rektor för den gymnasieskola och för vuxenutbildningen, som båda finns på Ekbackeskolan. Skolan har även två biträdande rektorer. En av de biträdande rektorerna har det operativa ansvaret för den pedagogiska utvecklingens genomförande. Skollagen anger att det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektor är förtrogen med den dagliga verksamheten men det är inte tydligt för alla elever vem som är rektor för deras utbildning. Inspektörerna påpekar att rektorns ansvar för den pedagogiska utvecklingen kan bli tydligare och att det är väsentligt att alla eleverna vet vem som är rektor för deras utbildning.

Sammanfattning

Verksamhetens pedagogiska arbete är generellt av god kvalitet. Förutsättningar för lärarna att samverka med varandra bör dock ges för att skapa helhet i elevernas studier. Skolan bör utveckla rutiner så att alla elever systematiskt tränas i att ha inflytande och ta ansvar i undervisningen i alla ämnen samt skapa förutsättningar för att klassråd kan hållas i alla klasser. Skolkonferens finns inte i praktiken i Ekbackeskolan.

Kursmål och betygskriterier bör tydliggöras för eleverna och hållas aktuella under hela kursen. Ett gemensamt system för att kvalitetssäkra att bedömning och betygssättning är likvärdig och rättvis bör utvecklas. Skolans kvalitetsredovisning bör innehålla uppgifter om resultat även för det individuella programmet. Skolan skall ha en likabehandlingsplan. Studiehandledning på modersmålet skall erbjudas eleverna.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

På gymnasieskolan tjänstgör 35 lärare med motsvarande 27,9 heltidstjänster. Av de 35 lärarna har 30 utbildning för den undervisning de bedriver. Skolans skol-sköterska, kurator, psykolog och studie- och yrkesvägledare har sina tjänster förlagda dels till Ekbackeskolan, dels till Naturbruksgymnasiet i Osby kommun. På Ekbackeskolan finns även en specialpedagog.

Ekbackeskolan erbjuder ett stort utbud av valbara kurser och kurser inom det individuella valet samt språkval. Tillgången till arbetsplatsförlagd utbildning är god för eleverna på barn- och fritidsprogrammet och på teknikprogrammet med lokal inriktning praktisk profil. Däremot erbjuds inte eleverna modersmålsundervisning, vilket inspektörerna bedömer att skolan skall göra.

Skolan gör ingen uppföljning av hur många undervisningstimmar eleverna får. Inspektörerna bedömer att skolan bör följa upp att alla elever får den garanterade undervisningstiden.

Skolans lokaler är anpassade till den verksamhet som bedrivs. Ett uppehållsrum och ett café finns för eleverna. På skolan finns inget skolbibliotek utan eleverna hänvisas till kommunens huvudbibliotek där de har tillgång till en skolbibliotekarie. Inspektörerna bedömer att det inom gymnasieskolan skall finnas skolbibliotek för att stimulera skolelevernars intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodosätta deras behov av material för utbildningen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att verksamhetens förutsättningar för att nå målen i huvudsak är goda. Skolan bör dock utveckla rutiner för att följa upp att alla elever får sin garanterade undervisningstid. Modersmålsundervisning skall erbjudas eleverna.

Datum	Ort
2007-03-01	Lund

Ingela Jonasson

Martin Persson